

„Смрти, где ти је жалац?
Аде, где ти је победа?
Васкрсе Христос и ниједнога мртвог у гробу!
Васкрсе Христос и живот царује!“
(Васкршње слово светој Јована Златоустија)

Драга духовна децо,

Срца испуњених великом радошћу и светлошћу, данас славимо *Празник над ђразницима*, свепразник победе вере и живота над смрћу, празник Васкрсења Христовог, али и васкрсења људске природе, васкрсења сваког човека.

Пропадљивост и смрт, кроз грех усађени у људску природу, својом грубом и непобитном извесношћу потврђују крај историјског пута и живота сваког људског бића. Биолошки циклус који почиње од мајчине утробе завршава се у утроби земље, а пролазност и смрт се показују једином неизбежном стварношћу. Ми, међутим, од првог човека до данас, сваком својом речју, мишљу и делом показујемо да се са смрћу не слажемо, да је смрт аномалија, да смо гладни и жедни непролазног живота, једном речју, да смо створени и назначени за пуноћу живота и вечности. Стога смрт видимо као бесмисао, као свог највећег и у суштини јединог, последњег непријатеља.

Отуда су сви напори човечанства усмерени на покушај изналажења лека против смрти и пропадљивости. Све религије света, сви узвишени напори људског духа – философија, наука и уметност – у крајњем случају имају само један циљ: победити смрт! С тим циљем, човечанство је кроз векове створило невиђена чуда технике и материјалне културе уопште. До неслућених размера развило је научно знање, испојило немерљив замах социјалног стваралаштва, философску мисао довело до изванредне финоће и јасноће и створило велику уметност, али циљ је остао недостижан! Разлог је једноставан – пролазно и створено не може само из себе постати непролазно и вечно.

Стога је Јединородни Син Божји, оваплоћена Љубав Божја, дошао у свет, претрпео и поднео страдања на Крсту и тако је, једампут за свагда, о чуда, учинио Свој живот животом нашим! Узео је на Себе нашу смрт као Своју да би, благовољењем и човекољубљем Оца небескога, победоносно устао из гроба и Својом смрћу неповратно обеснажио општеважећи закон умирања и смрти.

Васкрсење Христово, као блага вест и као непобитна чињеница, постало је постојани темељ и срце хришћанске вере. Оно је постало ново рођење човека за вечни живот и врата која га воде у свет нове, преображене реалности, реалности славе Царства небеског. То најсадржајније сведоче речи светог апостола Павла, који каже: „... Заиста је Христос устао из мртвих, те постаде првенац оних који су умрли“ (1 Кор. 15, 20).

Тајна Васкрсења Христовог нам открива да Бог ни у ком случају није апстрактан појам или некаква хипотетичка и недоступна «виша сила», која нас системом моралних норми поробљава и ограничава. Он је, напротив, савршена Личност Која је дошла у свет не само да побољша услове овдашњег живота, или да нам понуди неки, макар и најсавршенији, економски и политички систем, или да нас научи методу којим се постиже извесна психофизичка равнотежа. Он је дошао да победи смрт као „последњег непријатеља“ (1 Кор. 15, 26) и да донесе живот вечни читавом људском роду. „Јер Бог тако заволе свет да је и Сина Свога Једнороднога дао да нико ко верује у Њега не пропадне него да свако има живот вечни“ (Јн 3, 16).

Није случајно то да нико од јеванђелиста није покушао да опише сам Догађај Васкрсења, тојест да представи шта се догодило у кључном тренутку устајања из сна смрти. Сви, без изузетка, говоре само о последицама тог Догађаја и наводе сведочанства људи о празном гробу. Сама Тајна Васкрсења остаје скривена. Оно што су тада очевици, ученици и апостоли Христови, посведочили, и што су кроз векове светитељи Божји у Цркви потврдили, јесу јављања Васкрслога Господа и њихова искуства заједничарења са Њим. То значи да нико не може не само да схвати и види него ни да опише ове спасоносне догађаје, који превазилазе наше интелектуалне могућности. Удостојени смо стварности ових Тајни само кроз веру и духовно искуство јер реалност заједнице са Васкрслим није питање лабораторијског истраживања и рационалног доказивања већ евхаристијског учешћа у заједничкој Чаши живота. Имамо благословену могућност да искусимо плодове Васкрсења, али не и да судимо о природи ове Тајне, баш као што се дешава и са Тајном Оваплоћења и са свим Тајнама божанског Домостроја спасења.

Ту Тајну над тајнама открио нам је Сам Васкрсли Господ када је са двојицом Својих ученика био на путу према селу Емаус: „О безумни и спорога срца за веровање у све што говорише пророци! Није ли требало да Христос то претрпи и да уђе у славу Своју?“ (Лк. 24, 25. – 26). Потпуно им се открио у свом васкрслем и

преображеном обличју тек када је за време вечере узео хлеб и благословио га, а потом га и поделио. Тада су им се отвориле очи ума и они Га *препознаше* као Васкрслога Господа. Радосна стварност Васкрсења не може бити обухваћена људским разумом. Само очима вере, и то не било где него на светој Литургији, можемо препознати Васкрслог и прослављеног Спаситеља Христа. Догађај Васкрсења се доживљава у литургијској заједници са другима, тојест у Цркви Христовој. Према томе, Васкрсење се не односи само на појединца него се тиче целе заједнице, Народа Божјег у целини. По дару Божјем, то је универзални, васељенски, црквени догађај. Сви народи и племена на земљи, сва људска бића, позвана су да доживе своју свештену Пасху кроз догађај Христовог Васкрсења.

Крстом и Васкрсењем Својим Христос је коначно умртвио непријатељство и човечанство сјединио у једно Тело и један Народ. Стога Једна, Света, Саборна и Апостолска Црква јесте Црква помирења свих и свега. Зато сви ми, измирени, испуњени новим, истинским животом, постадосмо „суграђани светих и домаћи Божји“ (Еф. 2, 19).

Нажалост, и поред небоземне пасхалне радости, и даље смо суочени са мноштвом искушења и невоља, са тероризмом, ратовима и одузимањем људских живота широм земљиног шара. Плач и агонија жртава, који до нас допиру највећом брзином путем савремених средстава комуникације, рањавају наша срца. Разноврсна и безбројна разочарења, туга и незадовољство обузимају наше душе. Свуда око нас влада неправда и мржња, а истина се релативизује. Људе врлинског живота клеветају и прогоне. То се одвија не само на личном и локалном плану него и у глобалним размерама. Сведоци смо да се данас у целом свету основне хришћанске вредности потискују у други план, а човечанству се негде предлажу, а негде намећу не само хришћанству туђи него и њему потпуно супротни системи вредности.

У тако изопаченом свету, ми, православни хришћани, позвани смо да својим примером сведочимо, ближњима и даљњима, победу живота над смрћу и смисла над бесмислом. Црква не сме да живи само за себе као затворена религијска заједница, заокупљена само питањима личне побожности. Дужна је да радошћу и искуством Васкрсења буде чинилац мира и помирења, љубави и солидарности, у свецелом човечанству.

Запитајмо се: каква је наша вера? Да ли ми заиста верујемо да је Христос васкрсао из мртвих? Да ли тај Догађај има пресудне спасоносне последице за нас и